

Commissarissen en beschermheren:

Maud Cuppens – Jan Eijsbouts – Peter Gerrits

Thijs Kessels – Theo Koning – Toine Manders

Maria Pinckaers–Scaf – Herman Richters

Lambert en Piet van de Ven

Ereleden:

Tiny Cortenbach – Mia Eijsbouts – Piet van

Genuchten – Nel Goosen – Tilde Kropman

Christien Martens – Toon Martens – Fried Meeuws

Mia Mutsers – Roos Slaats – Lambert en Piet van de
Ven – Siena Verberne

Hartelijk dank voor

uw steun ...

uw applaus ...

uw interesse ...

uw aanwezigheid ...

Wij wensen u

Prettige Kerstdagen en
een Gelukkig Nieuwjaar.

Programma

Kerstconcert

Franka van Dommelen, sopraan, Gabriël

Maarten van den Hoven, tenor, Uriël

Wim Ritzerfeld, bariton, Raphaël

Bart van Roosendaal, verteller

Rob Nederlof, orgel

Valkenswaards Kamerorkest

Algehele leiding: Ad Broeksteeg

20 december 2009

Wij komen tesamen

Wij komen tesamen onder 't sterrenblinken
Een lied moet weerklinken voor Bethlehem:
Christus geboren zingen d'Engelenkoren
Venite adoremus (3x)
Dominum

Drie wijzen met wierook kwamen er van verre
Zij volgden zijn sterre naar Bethlehem:
Herders en wijzen komen Jezus prijzen
Venite adoremus (3x)
Dominum

Ook wij uitverkoren mogen u begroeten
En kussen uw voeten, Emmanuël
Wij willen geven hart en geest en leven
Venite adoremus (3x)
Dominum

(advertenties)

MR M.A.M. KESSELS NOTARIS.

KANTOOR : WILHELMINASTRAAT 30 5721 KK ASTEN
TELEFOON : 0493 - 691423 TELEFAX : 0493 - 695344
POSTBUS 23 5720 AA ASTEN

CREATIEF CENTRUM "IN DE BROUWERIJ"

voor kunstenaars en hobbyisten met een creatieve passie
en voor een "UITJE" in ons mini-theater!

regelmatig **CABARET, MUZIEK en TONEEL** in ons
MINI-THEATER

SHOPS en CURSUSSEN

VERHUUR van WERK- en VERGADER-
zaaltjes vanaf € 25,00 per dagdeel

Ons PROEFLOKAAL voor gezellige
creatieve bijeenkomsten.

BIERPROEVEN, WIJNPROEVEN, TA-
PAS-ARRANGEMENT, HIGH TEA

Gezellig ZOMERTERRAS

Creatief Centrum
"In de Brouwerij"
Emmastraat 53
5721 HA ASTEN

E: info@indebrouwerij.nl

I: www.indebrouwerij.nl

T: 0493 697953

F: 0493 697952

Wie zijn de Puur Sangh'ers?

sopranen

Henny de Boer – Wies van Bommel – Nelly Claessens – Helma Dibbets – Maria Eerden – Ine Eijsbouts – Marijke Gerrits – Maria Geurts van Kessel – Marianne Gommers – Rita van Gorp – Henriët Heijligers – Anne-Mie Hoefnagels – Liza Hoefnagels – Gerdie Huijbregts – Bertien Hulshof – Doris Koolen – Susanne Leenhouts – Maria van der Loo – Mariet Loomans – Petra Martens – Corry Meeuws – Lida van Oosterhout – Annelies Peters – Henriët Pieters – Maria Pinckaers-Scaf – Annelies Rosier – Ludy Schakenraad – Roos Vankan – Riet Verdonschot – Maria Vervoordeldonk – Sophie Wijnen

alten

Berdie Aarts – Miet Berkers – Josefiën Braam – Ria Cauven – Tineke van Dijk – Nelly van den Elzen – Adrie Flach – Mieke Geraads – Jenny Heijmans – Ingrid van den Hoogenhoff – Christien Kappé – Marianne Lenders – Dorrie van der Linden – Marijke van Rens – Liesbeth Rijdsdijk – Annelies Sanders – Marian Schriks – Trudy Smiemans – Mieke Stuulen – Tiny Swinkels – Ida Verhaar – Dini Verlaan – Ria Verrijt – Paula Vervoordeldonk – Tonnie van der Vleuten – Els Wolters – Nel van Zanten – Anneke van Zanten

tenoren

Jan Aarts – Ton van Baars – Johan de Boer – Eugene Bouwmans – Peter Busser – Harrie van de Coevering – Henk Coolen – Piet van Deursen – Jan Dielissen – Nic Geron – Hans Klessens – Wim van der Loo – Harry Pfrommer – John van Strien – Leo Tillmanns – Ago Verdonschot – Lei Wolters

bassen

Henny van Baars – Theo van Baars – Berry Berkvens – Gerard Boschman – André Delissen – Wim Dibbets – Jos Geurts van Kessel – Nard Hoefnagels – Peter Huijsmans – Jean Jansen – Henk Janssen – Martien van Mierlo – Bart van Roosendaal – Ton Schriks – Jan Tinnemans

projectleden

Julie Bierhoff – Mieke Mertens – Ine van der Zanden – Hanneke Hoender-vangers – Harrie Eijsbouts – Cor van den Berkmortel – Jos Verheijen – Ger Dekker

Programma

* Franz Gruber	Stille Nacht
* Samenzang	Wij komen tesamen
* Georg Friedrich Händel	Orgel-Konzert opus nr. 6,
deel 1, andante allegro
* Joseph Haydn	Delen uit Die Schöpfung
Deel 1	
– verteller	In het begin ...
– koor en Uriël	Und der Geist Gottes
– Uriël en koor	Nun schwanden
– verteller	God zei: ...
– Gabriël en koor	Mit staunen
– verteller	God zei: ...
– Uriël	Und die himmlischen Heerscharen
– koor	Stimmt an die Saiten
– verteller	God zei: ...
– Uriël	In vollem Glanze
– koor en terzet soli	Die Himmel erzählen
Deel 2	
– verteller	God zei: ...
– Raphaël	Und die Engel
– terzet soli	In holder Anmut
– terzet soli en koor	Der Herr ist gross
– verteller	God zei: ...
– koor	Vollendet ist das grosse Werk
– terzet soli	Zu dir, o Herr
– koor	Vollendet ist das grosse Werk

Oratorium

Een oratorium is een omvangrijk werk, veelal met een geestelijke inhoud, voor orkest, zangsolisten en koor, waarbij vaak een verteller de verbindende schakel vormt. Als het gaat over het lijdensverhaal van Christus, noemt men het 'passie', b.v. de Matteüspassie van Bach. Het woord oratorium komt van het Latijnse orare, bidden.

Die Schöpfung

Dit werk hoort met Die Jahreszeiten tot de meest bekende oratoria. Het is geschreven voor drie zangsolisten (sopraan, tenor en bas), vierstemmig koor en orkest. De drie solisten verbeelden de drie aartsengelen, die over de eerste zes scheppingsdagen vertellen en ze becommentariëren: Gabriël (sopraan), Uriël (tenor) en Rafaël (bas). Het werk bestaat uit drie delen. De fragmenten die worden uitgevoerd, komen uit deel 1 en 2. De verteller leest de tussenliggende teksten uit het scheppingsverhaal voor.

Deel 1

Bij een volledige uitvoering begint dit deel met een prachtige inleiding door het orkest, waarin Haydn de heersende chaos uitbeeldt. Vervolgens worden de eerste vier scheppingsdagen bejubeld, de schepping van het licht, de aarde, de hemellichamen, het water, het weer en de planten. Het eindigt met het prachtige koraal 'Die Himmel erzählen', waarin de overwinning van het licht over het donker wordt uitgebeeld. Eerst een afwisseling tussen uitbundige koorzang en meer meditatieve passages van de drie solisten, vervolgens een koorfuga op de woorden 'Und seiner Hände Werk zeigt an das Firmament'. Hiermee eindigt de vierde scheppingsdag.

Deel 2

Deel 2 verhaalt van de vijfde en de zesde scheppingsdag, de schepping van de dieren in de zee, de lucht en op het land, en uiteindelijk van de mens. Als de drie engelen Gods lof gezongen hebben over de grootsheid van alles wat geschapen is, valt het koor hen bij met 'Der Herr ist gross in seiner Macht, und ewig bleibt sein Ruhm'. Vervolgens leest de verteller het fragment van de schepping van de mens voor, waarna het deel wordt afgesloten met het bekende 'Vollendet ist das grosse Werk'. Dat gaat al snel over in een grote dubbelfuga op de woorden 'Alles lobe

momenteel is hij vaste dirigent van het Veldhovens Kamerkoor, het Astens Gemengd Koor Puur Sangh, mannenkoor De Brabantzangers en dirigent/artistiek leider bij de Vereniging Bossche Opera.

Het **Astens Gemengd Koor Puur Sangh** is opgericht in 1966 en bestaat uit zo'n 90 enthousiaste leden uit Asten en omstreken. In 2006 bestond het koor 40 jaar en bij die gelegenheid werd de oorspronkelijke naam uitgebreid met 'Puur Sangh'.

In 2007 organiseerde Puur Sangh de Van Asten Zangersdag. Ongeveer 250 mensen met de naam Van Asten vormden een eenmalig gelegenhedskoor en genoten van een heerlijke dag. Veel leden herinneren zich ook nog graag hun deelname aan de musical Anatevka eind oktober 2007, georganiseerd door Muziekvereniging Jong Nederland. Van recentere datum is het Meezingconcert van 12 september dit jaar, dat een ongekend succes werd. Een koor van ruim 270 zangers, bestaande uit projectleden, van heinde en ver toegestroomd, en eigen leden, repeteerde een dag lang in de Maria Presentatiekerk, de gelegenhedconcertzaal, en gaf 's avonds een concert dat klonk als een klok. Het Gloria van Vivaldi en de Krönungsmesse van Mozart stonden op het repertoire. AGK Puur Sangh staat sinds 1988 onder leiding van dirigent Ad Broeksteeg, die met het koor een aantal bijzondere optredens heeft gerealiseerd. Jaarlijks hoogtepunt is het traditionele Kerstconcert, dat koor en dirigent de mogelijkheid biedt de lat steeds weer iets hoger te leggen. Voorbeelden daarvan zijn de geslaagde uitvoeringen van de Vespers van Mozart, de Harmoniemesse van Haydn, de Mis in C van Beethoven, het Te Deum van Bruckner, de Messa di Gloria van Puccini en vorig jaar delen uit de liturgie van Johannes Chrysostomos van Tsjajkovski. Naast het klassieke repertoire maakt Puur Sangh ook graag uitstapjes naar het lichtere genre. Zo luisterde het koor in 2008 de Klokkemis op met alleen maar spirituals; dit in unieke samenwerking met beiaardier Arie Abbenes. Op geheel eigen wijze draagt ook Puur Sangh zijn steentje bij aan het culturele leven van Asten.

Meer informatie kunt u vinden op de website www.puursangh.nl.

Het Valkenswaardse Kamerorkest is een orkest van echte ‘amateurs’, liefhebbers dus! Mensen die met veel enthousiasme hun instrument bespelen en gezamenlijk proberen de muziek op z'n mooist te laten klinken. Die muziek bestrijkt een groot deel van het klassieke, symfonische repertoire vanaf ± 1750 tot aan de moderne, want ook deze muziek wordt zeker niet geschuwd. Als het even kan worden juist ook Nederlandse componisten op het programma gezet. Elke woensdagavond wordt er gerepeteerd onder de vakkundige leiding van dirigent Marcel Geraeds. Hier worden de puntjes op de i gezet. De precieze uitvoering van bepaalde passages, de dynamiek, de expressie en vooral de samenhang tussen de diverse partijen komen uitgebreid aan bod. Binnen enkele weken begint het muziekstuk te klinken zoals het bedoeld is. Een fascinerend proces om mee te maken. Een aantal keren per jaar worden er uitvoeringen gegeven, vaak in Valkenswaard, maar ook in omliggende gemeenten. Daarbij wordt vaak ook een professionele solist(e) betrokken, wat dan voor de leden van het orkest een extra stimulans is.

Dirigent Ad Broeksteeg werd in 1964 in Veldhoven geboren en is een veelzijdig musicus. Op jonge leeftijd volgde hij pianolessen aan de muziekschool en al na enkele jaren begeleidde hij daar instrumentalisten en zong op hoog niveau mee in het kinderkoor. Aan het conservatorium studeerde hij piano bij Alexandru Hrisanide, koördirectie bij Joop Schets en Hans van den Hombergh en orkestdirectie bij Jac van Steen. Als pianist is hij een veelgevraagd begeleider en hij coacht vocale solisten in hun voorbereiding op en uitvoering van lied-, oratorium- en operarepertoire. Samen met Caroline Spanjaard (sopraan) en Marlies Mertens (fluit) vormt hij het professionele Thaleia-trio, dat bijzondere themaprogramma's op hoog niveau uitvoert. Als dirigent leidde hij uiteenlopende concerten met de grote werken voor koor, orkest en solisten van Bach tot Strawinsky, maar ook a-capellakoormuziek en onbekende 20-eeuwse muziek, waarbij hij regelmatig samenwerkt met nog levende componisten. Onder zijn leiding gingen al diverse werken in première. Ook leidt hij regelmatig zangersdagen alsmede bijzondere concerten met speciaal samengestelde projectkoren en orkesten. Op operagebied was hij eerst enkele jaren repetitor. Hij kreeg al doende de smaak van deze kunstvorm te pakken en als dirigent leidde hij inmiddels zowel concertante als scenische opera-uitvoeringen van o.a. Verdi, Puccini en Bellini. Als repetitor en gastdirigent werkt hij o.a. bij het Brabantkoor en

seinen Namen, denn er allein ist hoch erhaben' ofwel: laat een ieder Zijn naam prijzen, want alleen Hij is hoog verheven.

In deel 3 wordt de rol van Adam door de Rafaëlsolist gezongen en die van Eva door de Gabriëlsolist. In dit deel schildert Haydn o.a. het geluk van de eerste mensen. Hij eindigt met de lofprijzing 'Des Herren Ruhm, er bleibt in Ewigkeit'.

Joseph Haydn (1732 – 1809) stamde uit een tamelijk arme Oostenrijkse familie. Zijn vader was wagenmaker. Op achtjarige leeftijd werd hij sopraan in het knapenkoor van de Stephansdom in Wenen. Daar bleef hij negen jaar. Hij had voor zichzelf uitgemaakt dat hij componist zou worden en moest met wat losse baantjes in zijn onderhoud voorzien. In 1755 kreeg hij eindelijk een vaste baan als kapelmeester aan het hof van graaf Von Morzin in Lukawitz. In 1761 werd de kapel opgedoekt en kwam Haydn naar Eisenstadt bij de familie Esterházy. Als kapelmeester en hofcomponist had hij veel werk, want de Esterházy's waren grote cultuurliefhebbers. Hoewel hij weinig contact had met grote muziekcentra als Wenen, verwierf hij toch een zekere faam door de vele gasten die bij de vorst op bezoek kwamen.

Tijdens zijn verblijf in Eisenstadt schreef Haydn een enorm groot aantal werken, waaronder pianowerken, liederen en 24 opera's. Toen hij in 1782 bevriend raakte met Mozart en beseftte dat hij nooit diens niveau van opera's zou halen, besloot hij na de dood van Nicolaus Esterházy in 1790 niet naar de operastad Napels, maar naar Londen te gaan. Daar schreef hij de laatste 12 van zijn 106 symfonieën. Deze zijn zijn bekendste. Hij verbleef daar in de periodes 1791–1792 en 1794–1795. In 1795 keerde hij definitief terug naar Wenen, waar hij zich tot zijn dood vooral bezighield met religieuze muziek. Veel missen en twee oratoria, Die Schöpfung en Die Jahreszeiten, heeft hij daar geschreven. Haydn heeft grote invloed gehad op de muziekgeschiedenis. In zijn vroegste werken was hij nog erg beïnvloed door de barokstijl, maar hij ontwikkelde zich tot een klassiek componist en met hem ontwikkelde zich de muziek in het algemeen. Hij stond aan de basis van de vorming van de vierdelige symfonie en droeg zijn steentje bij aan de ontwikkeling van de sonatevorm. Ook heeft hij het strijkkwartet gemoderniseerd, zowel naar de vorm als muzikaal (door de vier strijkers gelijkwaardig van

niveau te maken). Hij schreef er maar liefst 68. In onze tijd hebben vooral deze werken de waardering voor Haydn hernieuwd. Haydn is een rationalistische componist. Men zal nooit zeer gecompliceerde melodieën en ritmes tegenkomen in zijn werken.

De sopraan **Franka van Dommelen** studeerde tijdens haar studie Personeel & Arbeid te 's-Hertogenbosch aan de MusicAllFactory te Tilburg, waar zij zich diverse zang-, dans- en speltechnieken eigen wist te maken. Na het afronden van beide studies verdiepte zij zich verder in het klassieke genre door de opleiding Solozang aan het Fontys Conservatorium te Tilburg. Zij ontving zanglessen van Hanneke Kaasschieter en Xenia Meijer en behaalde in juli 2009 haar bachelordiploma. Op dit moment vervolgt zij haar studie in Duitsland aan die Hochschule für Musik und Theater in Hamburg met een tweejarige masterstudie Opera. Zij wordt gecoacht door Geert Smits, Turid Karlsen en Xenia Meijer. Masterclasses volgde zij bij onder meer Roberta Alexander, Charlotte Margiono, Margreet Honig, Edward Hoepelman, Hans Lamers en Maaike Widdershoven.

Franka is actief als opera- en concertzangeres en verleent regelmatig haar medewerking als solist met een veelzijdig repertoire zoals oratorium, lied, opera, operette, musical en hedendaagse muziek. Naast dit alles maakt zij deel uit van diverse ensembles en verleende zij haar medewerking aan de absurdistische mini-opera 'Stormval', geproduceerd door Productiehuis Brabant, waarmee zij op diverse festivals te zien was.

De tenor **Maarten van den Hoven** is een telg uit een muzikale familie en weet niet beter dan dat muziek maken hoort bij de dagelijkse bezigheden. Hij begon op zijn zevende met pianospelen, waarbij hij aanvankelijk les kreeg van zijn vader Frans van den Hoven. Die wijdde hem al op jonge leeftijd in in de geheimen van het pianospel. Daarna heeft hij gedurende zes jaar gestudeerd bij pianodocente Loeki Bais in Drunen. In 2000 begon hij met zijn studie aan het Fontys Conservatorium in Tilburg met als hoofdvak piano klassiek bij Joop Albracht, die hij in mei 2006 afsloot met een prachtig eindexamenrecital.

Maarten is als docent piano actief op Centrum voor de Kunsten de Aleph in Drunen. Daarnaast is hij ook een veelzijdig begeleider gebleken. Op dat gebied heeft hij al vele concerten op zijn naam staan. Momenteel is hij vaste begeleider van twee gemengde koren, in Nieuwkuijk en Haar-

steeg, en regelmatig actief als begeleider van vocale en instrumentale solisten. Daarnaast bleek hij ook zelf te beschikken over een prima zangstem. Zingen is dan ook, naast pianospelen, een van zijn favoriete bezigheden geworden. Sinds drie jaar heeft hij zangles op het Fontys Conservatorium van Hanneke Kaasschieter. Als tenorsolist heeft hij inmiddels vele concerten op zijn naam staan.

De bas/bariton **Wim Ritzerfeld** studeerde oorspronkelijk af als elektrotechnisch ingenieur aan de TU Eindhoven. Hij studeerde zang bij o.a. Joep Bröcheler en Donald Miller. Daarnaast nam hij deel aan cursussen en workshops in Engeland (o.a. bij Robin Bowman en John Huw Davies), bij de Vrienden van het Lied en bij Jos van Veldhoven en Hermann Max. Verder studeerde hij aan de Schumann-akademie.

Als koorzanger was hij lid van o.a. het Eindhovens Vocaal Ensemble, Collegium Ad Mosam en Studium Chorale.

Als bas/bariton-solist heeft hij inmiddels een breed repertoire opgebouwd, dat zich uitstrekt van barok tot eigentijds. Zo zong hij onder meer cantates van Bach en Händel, de requiems van Mozart, Fauré en Duruflé en Carmina Burana van Orff en vertolkte hij de orkestliederencyclus Five Mystical Songs van Vaughan Williams.

Hij is docent bij StemStudio, waar zijn interesse vooral uitgaat naar de zangtechniek en naar manieren om dit complexe onderwerp op een wetenschappelijk gefundeerde manier te benaderen. In zijn nieuwe boek, Klassieke Zangtechniek, heeft hij deze zienswijze nader uitgewerkt.

Organist Rob Nederlof studeerde orgel (bij Maurice Pirenne), piano (bij Alexandru Hrisanide) en klavecimbel (bij Gerard Dekker) aan het Brabants Conservatorium. Hij volgde diverse meester-cursussen in binnen- en buitenland. Tevens studeerde hij bij prof. Gisbert Schneider aan de Folkwang Hochschule te Essen. Hij concerteerde in vele belangrijke concertzalen en kerken in heel Europa (onder andere de Smetana-zaal in Praag, de Berliner Dom, de Thomaskirche in Leipzig, de Sint-Bavokerk in Haarlem, de Sankt-Michaelkirche in Wenen). Ook heeft hij meegewerkt aan een groot aantal cd-opnames en is hij regelmatig te beluisteren en te zien op radio en televisie. Hij is docent aan het Factorium Tilburg, Podiumkunsten, en is organist van de Heuvelse kerk en de Petrus en Pauluskerk te Tilburg.